

Kulturdepartementet

Enheten för medier, film och idrott

Sveriges bidrag till Europeiska kommissionens samråd om en översyn av kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på radio och TV i allmänhetens tjänst

Summary of Swedish answer to state aid consultation

The Swedish government welcomes the Commission decision to undertake a broad consultation before a possible decision to revise the broadcasting communication from 2001.

Although there undoubtedly have been technical developments, changes in the market as well as regulatory changes, Sweden firmly believes that the principles set out in the Communication from 2001 still are adequate. The Communication has had a positive effect on the European broadcasting market by giving clear legal principles and thus providing legal certainty for public service broadcasters as well as their commercial competitors.

Public service broadcasting is an acknowledged area of particular importance for the democratic and cultural needs of the Member States. Public service broadcasting is present on a market of both national and transnational television companies, but is essentially a national service. The remit of public service broadcasters is to provide high quality broadcasting services for the national market. Although similar in essence, the details of the remit and the organization of the services cannot be harmonized across Europe, but should continue to reflect national needs and national culture. This is the reason behind the Amsterdam protocol which clearly states the freedom for Member States to set national remits for public service broadcasting and finance its services according to national priorities and wishes.

There is another important reason for public service broadcasting to be treated according to specific and perhaps somewhat differing guidelines compared to the general guidelines for services of general interest. Public service broadcasters must be totally independent from state authorities in the Member States when it comes to the organization of their core services, the provision of programming and

content decisions. The very essence of public service broadcasting thus makes it inappropriate for Member States to have such detailed knowledge of the main activity of the companies as to calculate exact costs for fulfilling the remit etc.

Finally, it is important to underline that not only do the cultural needs and tradition differ between Member States, the sheer difference in size between countries and languages are also of considerable importance. A small country has similar needs as a big country when it comes to production of public service programming. The general guidelines for the companies are therefore often quite similar in essence. The cost of production of programming is the same whether the audience is small or large, but the possibility to finance and organize the services varies considerably according to the size of Member States.

These are the main reasons behind the answers from the Swedish government to the questionnaire. There is a need for specific guidelines for public service broadcasting as it cannot be treated as any service of general public interest. However, a possible revised Communication should keep clear of detailed provisions on how to organize national public service broadcasts. A detailed Communication would risk to cause much unnecessary trouble since Member States need to have freedom to organize these services according to specific national needs. The risks of having a detailed Communication regarding the financing of public service broadcasting is greater than the potential gain of legal certainty.

Svar på frågorna i frågeformuläret

1. ALLMÄNT

1.1. Det har skett en betydande utveckling på lagstiftningsområdet sedan 2001 när det gäller radio och TV i allmänhetens tjänst: direktivet om audiovisuella medietjänster samt beslutet och rambestämmelserna om ersättning för offentliga tjänster har antagits och kommissionens beslutspraxis har utvecklats. Tycker ni att meddelandet borde uppdateras mot bakgrund av denna utveckling? Eller anser ni att denna utveckling inte motiverar att en ny text antas?

Svar: Sveriges regering har uppfattningen att tolkningsmeddelandet bör hållas på en generell nivå, framför allt eftersom medlemsstaterna organiserar sin public service-verksamhet på olika sätt. Det beslutade AV-direktivet visar att marknaden för TV och audiovisuella medietjänster förändras radikalt genom att det växer fram nya tjänster som kan komma att få mycket stort genomslag på TV-marknaden. Detta innebär emellertid inte att principerna som motiverar stöd till radio och TV i allmänhetens tjänst har förändrats. När det gäller rambestämmelserna om ersättning för offentliga tjänster och kommissionens beslutspraxis finns det anledning att påpeka att radio och TV i allmänhetens tjänst inte kan jämföras med andra tjänster av allmänt intresse. Framför allt gäller att verksamheten vare sig kan eller bör detaljstyras av staten eftersom själva utgångspunkten är att verksamheten ska utformas helt självständigt utan inblandning av staten.

1.2. Hur skulle ni beskriva det rådande konkurrensläget för de olika aktörerna inom den audiovisuella mediesektorn? Ange om möjligt relevanta uppgifter om t.ex. ledande aktörer, marknadsandelar, marknadsandelarnas utveckling på marknaden för radio- och TV-verksamhet/reklammarknaden/andra relevanta marknader.

Svar: På TV-området har den allmänna utvecklingen varit att de stora allmänkanalerna tappar tittare till nischkanalerna. Utvecklingen har pågått under en längre tid men har varit extra tydlig under de senaste två åren när det analoga marknätet har släckts ner och antalet flerkanalshushåll ökat markant. Svensk radio och TV i allmänhetens tjänst fokuserar på stora allmänkanaler. En av de grundläggande idéerna är att uppdraget och kanalerna är breda och innehåller såväl program som är attraktiva för det stora flertalet som program av smalare karaktär. Mer detaljerade uppgifter om den svenska mediemarknaden finns i Radio- och TV-verkets rapport Medieutveckling 2007 (se verkets webbplats www.rtvv.se).

1.3. Vilken utveckling anser ni vara sannolik och var ser ni de största utmaningarna för denna sektor i framtiden? Anser ni att de nuvarande reglerna kommer att fortsätta vara giltiga mot bakgrund av utvecklingen eller tror ni att anpassningar blir nödvändiga?

Svar: Vi anser att det inte finns skäl att tro att utvecklingen kommer att innebära behov av mer specifika regler. Tvärtom är det lämpligt att ha regler av generell karaktär i en tid av stark och oförutsägbar utveckling eftersom sådana lättare kan anpassas till nya situationer.

2. BEDÖMNING AV FÖRENLIGHETEN MED DEN GEMENSAMMA MARKNADEN ENLIGT ARTIKEL 86.2 I EG-FÖRDRAGET, I KOMBINATION MED RADIO-OCH TV-MEDDELANDET

2.1. Överensstämmelse med kommissionens beslut och rambestämmelserna om ersättning för offentliga tjänster

2.1.1. Anser ni att (åtminstone en del av) kraven i beslutet och rambestämmelserna om ersättning för offentliga tjänster bör tas med i det ändrade radio- och TV-meddelandet eller inte? Förklara varför.

Svar: Nej, i synnerhet inte kraven angående kompensation och överkompensation. Det bör inte ställas krav på medlemsstaterna att på detaljnivå ange en viss kostnad för produktion av kvalitets-TV och radio hos självständiga programföretag med uppdrag i allmänhetens tjänst. Staten har inte och bör inte ha den typen av detaljkunskap om verksamheten som krävs för att göra en sådan uträkning. Andra krav, som t.ex. öppen konsultation i samband med att uppdrag och finansiering beslutas, är helt oproblematiska och naturliga och skulle i och för sig kunna tas in som en generell princip.

2.1.2. Om ja, ange vilka krav som bör tas med och förklara vilka anpassningar som eventuellt vore lämpliga för radio- och TV-sektorn (se också frågorna nedan, särskilt de som gäller överkompensation; punkt 2.6).

Svar: Se ovan.

2.2. Definition av uppdraget att verka i allmänhetens tjänst

2.2.1. Ni uppmanas ge information om hur uppdraget att verka i allmänhetens tjänst definieras i ert land, särskilt när det gäller ny medieverksamhet.

Svar: Programföretagens kärnverksamhet är att producera och sända radio- och TV-program till allmänheten. Det är i första hand för kärnverksamheten som företagets uppdrag utformas. Vid sidan av detta kan programföretagen, i syfte att utveckla kärnverksamheten och förbättra möjligheterna för allmänheten att tillgodogöra sig

denna, också bedriva kompletterande verksamhet finansierad av TV-avgifter. Webbtjänster på Internet är ett exempel på vad som anses vara kompletterande verksamhet. De principer som gäller för kärnverksamheten ska också tillämpas på den kompletterande verksamheten. Programföretagen kan dessutom i begränsad omfattning bedriva sidoverksamhet. All sidoverksamhet ska bära sina egna kostnader, särredovisas och i övrigt bedrivs på ett konkurrensneutralt sätt. Sidoverksamheten ska inte ges en sådan omfattning eller vara av sådan karaktär att den riskerar att inkräkta på kärnverksamheten. Företagen bör inte bedriva någon sidoverksamhet som riskerar att skada kärnverksamheten. Verksamheten på nya plattformar kan alltså både vara kompletterande verksamhet finansierad av TV-avgifter och sidoverksamhet som måste bära sina egna kostnader.

Det styrinstrument där uppdraget närmare definieras är bolagens sändningstillstånd, som bygger på en proposition som lämnas från regeringen till riksdagen. Ytterligare villkor om ekonomiska och organisatoriska frågor ges i anslagsvillkor som också fastställer medelstillelningen till programföretagen. Programföretagen får inte utan regeringens medgivande förändra sin kärnverksamhet i betydande omfattning genom att t.ex. starta permanenta nya programkanaler eller liknande tjänster. Se även svar på fråga 2.3.1 nedan.

2.2.2. Anser ni att skillnaden mellan offentliga tjänster och annan verksamhet bör klargöras ytterligare? Om ja, vilka åtgärder skulle kunna klargöra skillnaden (t.ex. att medlemsstaten utarbetar en förteckning med exempel på kommersiell verksamhet som inte omfattas av uppdraget att verka i allmänhetens tjänst)?

Svar: Vi ser inget behov av ytterligare klargöranden på europeisk nivå. Det är medlemsstaternas ansvar att bedöma behovet av ytterligare klargöranden inom ramen för nationell lagstiftning. En grundläggande princip bör vara att all kommersiell verksamhet ska hållas åtskild och redovisas separat i enlighet med principerna i det nuvarande meddelandet.

2.2.3. Enligt det nuvarande meddelandet kan annan verksamhet än TV-program i traditionell bemärkelse vara en del av uppdraget att verka i allmänhetens intresse, förutsatt att sådan verksamhet tillgodoser samma demokratiska, sociala och kulturella samhällsbehov. Anger denna bestämmelse tillräckligt klart den tillåtna omfattningen av sådan verksamhet? Varför? Om nej, anser ni att frågan behöver klargöras ytterligare i ett ändrat radio- och TV-meddelande?

Svar: Mot bakgrund av medlemsstaternas rätt att själva definiera uppdraget för radio och TV i allmänhetens tjänst, och att dessa

definitioner naturligen ser olika ut beroende på olika förutsättningar i medlemsstaterna, anser vi att bestämmelsen i det nuvarande meddelandet är tillräcklig. Det är inte den tekniska definitionen av en tjänst som är av intresse utan att innehållet tillgodoser vissa samhällsbehov, och det anser vi täcks in av skrivningen i det nuvarande meddelandet.

2.2.4. Anser ni att det allmänna synsättet i kommissionens senaste beslutspraxis (dvs. fastställande av uppdraget att verka i allmänhetens tjänst på grundval av en förhandsbedömning för ny medieverksamhet) skulle kunna tas med i ett ändrat radio- och TV-meddelande?

Svar: Vi anser att ett eventuellt ändrat meddelande endast bör innehålla generella, öppna skrivningar som är flexibla utifrån medlemsstaternas olikartade förutsättningar. Olika medlemsstater tillåter t.ex. i olika hög grad kommersiell verksamhet i företagen. Meddelandet bör således inte innehålla skrivningar som låser fast medlemsstaterna vid särskilda metoder gällande förhandsbedömning. Möjligen kan goda exempel på metoder lyftas fram.

2.2.5. Borde ett ändrat radio- och TV-meddelande ytterligare klargöra hur omfattande medlemsstaternas förhandsbedömning av uppdraget att verka i allmänhetens tjänst ska vara?

Svar: Nej (se även svar på fråga 2.2.4 ovan).

2.2.6. Vilka tjänster eller kategorier av tjänster anser ni bör omfattas av en förhandsbedömning?

Svar: Se svar på fråga 2.2.4 ovan.

2.2.7. Bör ett ändrat radio- och TV-meddelande innehålla de grundläggande principerna när det gäller formella och materiella aspekter på en sådan bedömning (t.ex. tredje parts medverkan eller eventuella bedömningskriterier, t.ex. bidrag till klart identifierade mål, medborgarnas behov, utbud på marknaden, merkostnader, påverkan på konkurrensen)?

Svar: Nej, medlemsstaterna ska kunna utforma ett eventuellt system för förhandsbedömning självständigt, i enlighet med nationella förutsättningar och behov. Detaljerade föreskrifter medför t.ex. en risk för att onödiga och kostsamma system skulle behöva byggas upp i medlemsstaterna, vilket skulle kunna orsaka särskilt stora administrativa problem i små medlemsstater. Ett eventuellt ändrat meddelande bör endast innehålla generella och öppna skrivningar.

2.2.8. I vilken utsträckning borde ett ändrat radio- och TV-meddelande ange olika möjliga alternativ med tanke på att det finns flera olika sätt att fastställa public service-karaktären hos sådan verksamhet?

Svar: Om sådana alternativ ska presenteras bör det vara i form av en lista med bra exempel.

2.3. Anförtroende och tillsyn

2.3.1. Förklara hur uppdraget att verka i allmänhetens intresse anförtros i ert land. Omfattar förfarandet ett offentligt samråd innan uppdraget anförtros? I vilken utsträckning fastställs programföretagets uppdrag i rättsligt bindande handlingar genom vilka uppdraget anförtros? I vilken utsträckning överläts genomförandet samt fastställandet av verksamhetens exakta omfattning till de offentliga programföretagen? Är sådana "genomförandeåtgärder" offentligt tillgängliga?

Svar: Uppdraget beslutas av riksdagen efter förslag av regeringen i en proposition. Propositionen innehåller vägledande förtydliganden om uppdraget. Innan regeringen lämnar sitt förslag till riksdagen brukar en utredning ta fram ett underlag som skickas ut på bred och öppen remiss. Det ingår dessutom normalt i uppdraget till en sådan utredning att ha en bred kontakt med alla intressenter. Utifrån riksdagens beslut utfärdar regeringen sändningstillstånd och anslagsvillkor för programföretagen. Sändningstillstånden, som normalt gäller för en period om 3–6 år, innehåller de villkor som gäller för programverksamheten. Villkor om ekonomiska och organisatoriska frågor ges i anslagsvillkoren som också fastställer medelstilldelningen till programföretagen. Inom ramen för dessa dokument får programföretagen självständigt fatta de närmare besluten om verksamhetens genomförande. Utredningsförslagen, remissvaren och propositionerna är liksom sändningstillstånden och anslagsvillkoren offentliga.

2.3.2. Förklara hur tillsynen över de offentliga programföretagen är ordnad i ert land. Vilka erfarenheter har ni av de tillsynsmekanismer som finns? Anser ni att tredje parter har tillräckliga möjligheter att vidta åtgärder mot påstådda överträdelser eller underlåtelser att fullgöra uppdraget att verka i allmänhetens tjänst (och andra uppdrag) i ert land?

Svar: Public service-företagen är ålagda att varje år i en s.k. public service-redovisning rapportera till staten hur de har uppfyllt det uppdrag som getts i sändningstillstånd och anslagsvillkor. Den statliga myndigheten Granskningsnämnden för radio och TV har haft i uppgift att granska om programföretagens public service-redovisningar ger ett

tillräckligt underlag för bedömningar om uppdragets uppfyllande. Fr.o.m. innevarande år har nämndens uppgift utökats till att också göra offentligt tillgängliga helhetsbedömningar av om public service-uppdraget faktiskt har uppfyllts utifrån redovisningarna.

Public service-uppdraget i sin helhet utvärderas brett inför varje ny tillståndsperiod, dvs. med ca 3-6 års mellanrum. Då görs offentliga utredningar, ofta med ett parlamentariskt inslag, som följs av breda remissförfaranden innan regeringens förslag lämnas till riksdagen.

Utöver den här generella översynen kan också enskilda program som sänts anmälas till Granskningsnämnden, som genom efterhandsgranskning avgör om programföretag har brutit mot reglerna för programmets innehåll.

2.3.3. Anser ni att radio- och TV-meddelandet tydligare borde klargöra under vilka förhållanden det behövs ytterligare en handling genom vilken uppdraget anförtros (utöver de allmänna bestämmelserna i lag), eller är de nuvarande reglerna tillräckliga?

Svar: Vi anser att de nuvarande reglerna på europeisk nivå är tillräckliga. Detaljer kring hur uppdraget anförtros måste vara upp till medlemsstaterna att avgöra.

2.3.4. Anser ni att radio- och TV-meddelandet bör innehålla ytterligare klargöranden för att garantera ökad effektivitet i tillsynen över offentliga programföretag? Vilka anser ni fördelarna och de eventuella nackdelarna vara med tillsynsmyndigheter som är oberoende av det företag som anförtrots uppdraget att verka i allmänhetens tjänst (i enlighet med radio- och TV-meddelandet) till skillnad från andra tillsynsmekanismer? Anser ni att en effektiv tillsyn måste omfatta mekanismer för bestraffning, och vilka i så fall?

Svar: Hur tillsynsmekanismerna är uppbyggda bör vara upp till varje medlemsstat att bestämma. I Sverige granskas public service-företagen av Granskningsnämnden för radio och TV (se svar på fråga 2.3.2 ovan). Bedömningen av de företag som har i uppdrag att verka i allmänhetens tjänst måste ske utifrån ett helhetsperspektiv varför bestraffningsmekanismer inte lämpar sig för denna typ av tillsyn. Snarare handlar en tillsyn om att peka på områden där det kan ifrågasättas om företagen uppfyller uppdraget och där de därför bör ändra inriktning på något sätt.

2.3.5. Bör det finns särskilda klagomålsförfaranden på nationell nivå där privata operatörer kan ta upp frågor som gäller omfattningen av de

offentliga programföretagens verksamhet. Vilken form skulle de ha i så fall?

Svar: Detta bör inte regleras på europeisk nivå. Privata operatörer i Sverige har möjlighet att ta upp frågor som gäller omfattningen av public service-företagens verksamhet vid de återkommande översyner som görs (beskrivet ovan under svar 2.3.1 samt 2.3.2). Klagomål om misstanke om otillåtet statligt stöd tas upp vid nationell domstol.

2.4. Dubbelfinansiering av offentliga programföretag

2.4.1. Hur tror ni att (delvis) statsfinansierade betaltjänster kan förväntas påverka konkurrensen?

Svar: Om det förekommer delvis statsfinansierade betaltjänster som konkurrerar med betaltjänster som är kommersiellt finansierade påverkar detta konkurrensen. Offentligt finansierad radio och TV i allmänhetens tjänst innebär alltid en avsiktlig påverkan på marknaden. Det är dock viktigt att sidoverksamheter, som innehåller någon kommersiell verksamhet och inte ingår i kärnverksamheten, bedrivs på ett konkurrensneutralt sätt.

2.4.2. Bör betaltjänster betraktas som rent kommersiell verksamhet eller finns det situationer då de skulle kunna ses som en del av uppdraget att verka i allmänhetens tjänst? Anser ni exempelvis att betaltjänster som en del av uppdraget att verka i allmänhetens tjänst i detta avseende bör begränsas till tjänster som inte erbjuds på marknaden? Eller tycker ni att betaltjänster under vissa förhållanden kan betraktas som en del av uppdraget att verka i allmänhetens tjänst? Om ja, ange under vilka förhållanden. Bör villkoren t.ex. omfatta särskilda målsättningar för allmännyttiga tjänster, särskilda behov som medborgarna har, förekomsten av annat liknande utbud på marknaden, att befintliga skyldigheter att tillhandahålla allmännyttiga tjänster är otillräckliga eller att existerande finansiering inte i tillräcklig utsträckning tillgodoser medborgarnas behov?

Svar: Med tanke på medlemsstaternas rätt att själva definiera uppdraget för radio och TV i allmänhetens tjänst, och att dessa definitioner naturligen ser olika ut i olika medlemsstater beroende på förutsättningar, anser vi att detta är en fråga som inte bör detaljregleras på europeisk nivå. Den tekniska utvecklingen innebär också att frågan inte längre är lika lätt att besvara kategoriskt. Ett exempel är att möjligheten till beställtjänster t.ex. över Internet gör det möjligt för programföretag att göra sina arkiv mera tillgängliga för enskilda tittare. Samtidigt kan den typen av tjänster medföra specifika

kostnader för företaget som är direkt relaterade till den enskilda tjänsten. Det skulle därför kunna vara rimligt att medlemsstaten medger att företagen utvecklar en sådan tjänst i form av en betaltjänst där betalningen är en direkt kompensation för de upphovsrättskostnader som är direkt relaterade till den enskilde tittaren.

Enligt de regler som gäller i Sverige ska företagens kärnverksamhet och kompletterande verksamhet normalt sett finansieras med TV-avgiftsmedel. Sidoverksamheter ska bära sina egna kostnader. Det innebär att betaltjänster normalt sett kan definieras som sidoverksamheter. Sådana får bedrivas i begränsad omfattning men får aldrig riskera att skada kärnverksamheten eller uppfattas strida mot de grundläggande principer som gäller för denna.

2.5. Krav på insyn

2.5.1. I vilken omfattning utför det offentliga programföretaget kommersiell verksamhet i ert land? Finns det en strukturell eller funktionell uppdelning mellan allmännyttig och kommersiell verksamhet?

Svar: Kärnverksamheten och den kompletterande verksamheten ska finansieras av TV-avgiftsmedel (se även svaret på fråga 2.2.1). Utöver det får sidoverksamheter bedrivas i begränsad omfattning. All sidoverksamhet ska bära sina egna kostnader, särredovisas och i övrigt bedrivas på ett konkurrensneutralt sätt.

2.5.2. Anser ni att det finns ett behov av en strukturell eller funktionell uppdelning av kommersiell verksamhet, och varför i så fall? Vilka positiva eller negativa effekter skulle antingen en strukturell eller en funktionell uppdelning få?

Svar: Vi anser att detta bör vara upp till medlemsstaterna att besluta om, framför allt eftersom omfattningen av public service-företagens kommersiella verksamhet skiljer sig mycket mellan medlemsstaterna.

2.5.3. Anser ni att reglerna för kostnadsfördelning i det nuvarande radio- och TV-meddelandet skulle kunna förbättras mot bakgrund av erfarenheterna i ert land? Om ja, ge eventuella exempel på bra metoder. Eller anser ni att de nuvarande reglerna är tillräckliga?

Svar: Eftersom kommersiell verksamhet förekommer i så begränsad omfattning i våra public service-företag är våra erfarenheter i det sammanhanget begränsade.

2.5.4. Mot bakgrund av era svar på de föregående frågorna (2.4.2, 2.5.1, 2.5.2), anser ni att ett ändrat radio- och TV-meddelande bör innehålla ytterligare klagöranden av kraven på insyn?

Svar: Nej.

2.6. Proportionalitetstest – uteslutande av överkompensation

2.6.1. Anser ni att radio- och TV-meddelandet bör innehålla ett krav på att medlemsstaterna måste fastställa tydliga parametrar för beräkning av kompensationen?

Svar: Nej, vi ser inget sådant behov. Självfallet måste det finnas en balans mellan kompensationen och uppdragets omfattning, men det bör vara upp till varje medlemsstat att avgöra hur den balansen ska uttryckas, bl.a. eftersom förutsättningarna för finansieringen ser helt olika ut liksom ambitionsnivån. Radio och TV i allmänhetens tjänst är en verksamhet där termen överkompensation är komplicerad att använda. Det är knappast möjligt att räkna ut vad ett brett uppdrag till ett public service-företag kostar. Beroende på kompensationens storlek ges t.ex. olika utrymme för egenproduktioner av hög kvalitet. Medlemsstaternas uppdrag till programbolagen är relativt lika när det gäller målen för verksamheten. Kostnaden för TV-produktion och utsändning skiljer sig bara marginellt i ett land med många medborgare från ett land med få. Public service-företagen i de stora medlemsstaterna har ändå oerhört mycket större budget än vad public service-företagen i de små medlemsstaterna har. Den absoluta summan i sig brukar dock inte anses innebära att de stora ländernas public service-företag överkompenseras. Det är alltså svårt att hävda att det går att ha gemensamma tolkningsföreskrifter för vad som t.ex. skulle innebära en överkompensation. Det faktum att radio och TV i allmänhetens tjänst ska verka självständigt innebär också att man kan ifrågasätta lämpligheten i alltför detaljerade krav på beräkningar av kostnaden för att utföra public service-uppdraget. Det är emellertid självklart viktigt att verksamheten i allmänhetens tjänst är tydligt åtskild från eventuell kommersiell verksamhet.

2.6.2. Anser ni att de nuvarande kraven i radio- och TV-meddelandet ger offentliga programföretag en tillräcklig ekonomisk stabilitet? Eller anser ni att de nuvarande reglerna i överdriven utsträckning begränsar flerårig ekonomisk planering av radio och TV i allmänhetens tjänst?

Svar: Vi anser inte att de nuvarande reglerna skapar några problem.

2.6.3. Under vilka förhållanden kan det motiveras att offentliga programföretag uppvisar ett överskott i slutet av räkenskapsåret? Anser ni att de motsvarande bestämmelserna i beslutet och rambestämmelserna om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (jfr

översikten i motiveringen och särskilt taket på 10 % för årliga överskott) skulle kunna tas med i det nya radio- och TV-meddelandet?

Svar: Vi ser inget behov av att ta med de nämnda bestämmelserna i ett eventuellt nytt radio- och TV-meddelande. Ett tak på 10 % för årliga överskott ser vi dock inte som problematiskt i sig, eftersom det normalt sett inte torde uppstå större överskott.

2.6.4. Vilka garantier eller begränsningar bör det finnas så att en eventuell begränsning av konkurrensen kan undvikas (bör t.ex. marginalen på 10 % få användas fritt av de offentliga programföretagen inom ramen för uppdraget att verka i allmänhetens tjänst eller bör marginalen öronmärkas för särskilda ändamål så att reserver bara får användas för ändamål eller projekt som fastställts på förhand? Bör medlemsstaten se över det offentliga programföretagets ekonomiska behov om det uppvisar ständiga överskott)?

Svar: Det bör vara naturligt för medlemsstaterna att se över uppdrag och finansiering om verksamheten uppvisar konstant stora överskott. Samtidigt är det viktigt att notera att verksamheten inom programföretagen till sin natur är sådan att medelsbehoven varierar mellan år. De år nationella val äger rum, OS-år eller år då specifika satsningar på TV-drama görs kan t.ex. innebära extra medelsbehov. Därför, och eftersom företagen måste kunna planera sin verksamhet självständigt, bör det inte krävas att medlemsstaterna ska detaljstyra användningen av eventuella överskott mellan år.

2.6.5. Anser ni att de nuvarande reglerna i radio- och TV-meddelandet eventuellt kan hindra offentliga programföretag från att uppnå effektivitetsvinster? Om ja, hur kan man rätta till situationen? Vilka system i ert land kan nämnas som föredöme?

Svar: Nej.

2.6.6. Under vilka förhållanden och på vilka villkor anser ni att offentliga programföretag kan tillåtas ha en vinstmarginal?

Svar: Se ovan.

2.7. Proportionalitetstest – uteslutande av sådan snedvridning av marknaden som inte är nödvändig för att fullgöra uppdraget att verka i allmänhetens tjänst

2.7.1. Vilka mekanismer finns det i ert land som gör det möjligt för privata aktörer att utmana offentliga programföretag som påstås agera på ett konkurrensbegränsande sätt? Ange om ni anser att sådana mekanismer garanterar en tillräcklig och effektiv kontroll. Tas det hänsyn till lägre intäkter på grund av påvisat konkurrensbegränsande

agerande (t.ex. prisunderskridande) när det fastställs om de offentliga programföretagen har överkompenserats?

Svar: De svenska public service-företagen agerar i mycket begränsad utsträckning på den kommersiella marknaden. Den svenska konkurrenslagen kan tillämpas bl.a. vid överträdelser av förbuden om konkurrensbegränsande samarbete eller om missbruk av dominerande ställning. Vi anser att dessa mekanismer är tillräckliga. Se även svar på fråga 2.2.1 angående reglering av sidoverksamheter i de svenska public service-företagen.

2.7.2. När det gäller frågan huruvida offentliga programföretag eventuellt har agerat på ett konkurrensbegränsande sätt (särskilt avseende påstått prisunderskridande), anser ni att radio- och TV-meddelandet bör innehålla krav på att offentliga programföretag ska bedriva sin kommersiella verksamhet på marknadsvillkor i enlighet med kommissionens beslutspraxis, inklusive lämpliga kontrollmekanismer?

Svar: Vi anser inte att ytterligare detaljreglering, t.ex. avseende kontrollmekanismer, behövs utöver det nuvarande meddelandet. Krav på att den kommersiella verksamheten ska bedrivas på marknadsvillkor skulle dock inte vara problematiskt för oss eftersom vi redan ställer sådana krav på de svenska public service-företagen.

2.7.3. Anser ni att metoden för att upptäcka prisunderskridande bör klargöras, eventuellt så att också andra test tas med som skulle kunna användas som ett alternativ till den metod som det för närvarande hänvisas till i radio- och TV-meddelandet? Ange vilka test som i ert land tillämpas på prisbeteendet hos offentliga programföretag och som skulle kunna användas som ett exempel på bra metoder.

Svar: Vi anser att det nuvarande meddelandet är tillräckligt på denna punkt.

2.7.4. Anser ni att radio- och TV-meddelandet bör innehålla klargöranden när det gäller statlig finansiering av rättigheter till viktiga sportevenemang? Om ja, ange vilka fler krav ni anser bör tas med i radio- och TV-meddelandet och hur de närmare bestämt skulle bidra till att lösa eventuella konkurrensproblem som orsakas av statlig finansiering. Eller anser ni att de nuvarande antitrustreglerna i tillräcklig utsträckning gör det möjligt att hantera de negativa effekter på konkurrensen som kan uppstå när sådana rättigheter förvärvas av offentliga programföretag?

Svar: Nej, utvecklingen går snarast mot att små public service-företag har svårt att delta i priskonkurrensen om rättigheter till

sportevenemang. Skillnaderna är betydande mellan de stora europeiska public service-företagen och de som verkar på de mindre marknaderna.

2.8. Övriga frågor

2.8.1. Anser ni att hänvisningen till mindre medlemsstaters svårigheter är nödvändig?

Svar: Ja.

2.8.2. Vilka svårigheter anser ni vara typiska för mindre medlemsstater och hur bör de beaktas?

Svar: Två tydliga exempel är svårigheter att uppnå tillräcklig finansiering för att få ett brett kvalitetsutbud, samt konkurrenssituationen gällande rättigheter, t.ex. med kommersiella programföretag med stora internationella ägare.

3. AVSLUTANDE KOMMENTARER

3.1. Ni uppmanas förklara hur ni tror att en eventuell ändring av de nuvarande reglerna skulle påverka exempelvis utvecklandet av innovativa tjänster och, mer allmänt, sysselsättning och tillväxt inom mediesektorn, konsumenternas valmöjligheter, kvaliteten och tillgången på audiovisuella medier och andra medietjänster samt mediemångfald och kulturell mångfald.

Svar: Vi anser att det nuvarande meddelandet ger goda förutsättningar för en positiv utveckling av mediesektorn. Det är viktigt att nya tjänster inte enbart utvecklas utifrån en kommersiell drivkraft utan också från ett allmännyttoperspektiv. På samma sätt är det viktigt att medlemsstaterna har möjlighet att ge public service-företagen i uppdrag att pröva olika plattformar och olika tjänstetyper för att undersöka vilka plattformar och tjänster som är intressanta för allmänheten. En utgångspunkt för public service-uppdraget är att företagens programverksamhet ska finnas fritt och enkelt tillgänglig där publiken finns.

3.2. I vilken mån väntar ni er att de kompletterande klagoranden som beskrivs ovan skulle kunna skapa nya administrativa krav och orsaka kostnader för att uppfylla kraven?

Svar: Självklart skulle nya administrativa krav orsaka kostnader, särskilt för små medlemsstater. Därför är det viktigt att

medlemsstaterna ges en frihet att själva utforma de mekanismer som behövs, så att dessa t.ex. kan anpassas efter befintliga strukturer.

3.3. Anser ni att de ovan beskrivna klargörandena skulle skapa en bättre rättslig ram om de genomfördes?

Svar: Nej, vi anser att de nuvarande reglerna ger den flexibilitet som behövs med tanke på att situationen ser olika ut i olika medlemsstater.

3.4. Anser ni att de positiva effekterna av eventuella kompletterande klargöranden i enlighet med det som sammanfattas i frågeformuläret uppväger de negativa effekterna eller inte?

Svar: Nej (se svar ovan).